

Nyanlända elevers möte med ämnet idrott och hälsa i den svenska gymnasieskolan

Newly-migrated pupils meeting with physical education in the Swedish
secondary school

Maja Hessle

Fakulteten för hälsa, natur – och teknikvetenskap

Idrottsvetenskap/Läroprogrammet

Självständigt arbete/15 Högskolepoäng

Handledare: Peter Carlman

Examinator

Datum 12-1-2017

Sammanfattning

Syftet med studien är att undersöka nio nyanlända ungdomars, 16-19 år gamla, uppfattningar om ämnet idrott och hälsa. Studien genomfördes med hjälp av kvalitativa fokusgruppsintervjuer med fokus på elevernas egna tankar, erfarenheter och åsikter.

Undersökningen visade att eleverna har ändrat sin inställning till idrottsundervisningen och anser nu att det är viktigt med fysisk aktivitet i skolan. Endast några få i gruppen av intervjuade elever hade erfarenhet av idrottsundervisning i tidigare undervisning och upplevde till en början att ämnet idrott och hälsa tog tid från studier i teoretiska ämnen. Men nu ser de det positiva och nyttan i att få kunskaper om fysisk aktivitet, hälsa och använda sig av kunskaperna de får i sin egen vardag.

Trots fördelarna de ser med idrottsundervisningen känner de inte att de har tid med fysisk aktivitet utanför skoltid eftersom de upplever sig mycket stressade över mängden skolarbete och betyg. De uppfattar det även som att vissa delar i undervisningen i idrott och hälsa tas bort för att det finns för lite tid att beröra allt men påpekade att detta var positivt. Anledningen var att det gjorde att eleverna så fort som möjligt kunde avsluta studierna i språkintruktionsklasserna och börja studera på ordinarie gymnasieprogram. Under intervjun framgick det även att eleverna var frustrerade på den höga studietakten och att den drog ner på undervisningens kvalitet. Eleverna tyckte att för att kvalitén skulle förbättras behövdes mer lärare, lokaler och mer tid för att lära sig varje ny aktivitet.

Nyckelord: Idrott och hälsa, Nyanlända elever, Undervisning

Abstract

The purpose of this study is to examine some newly-migrated pupils, 16-19 years old, perception of physical education. The study was conducted using qualitative focus group interviews which explore respondents' own thoughts, experiences and attitudes. The survey shows that the students have changed their approach to physical education and now considers that it is important to have the subject taught in school. Only a few in the group of interviewed students had experience of physical education in their former schools, in their former countries. Initially they thought physical education took time away from studies in theoretical subjects. But now they see the positive side and the benefit of gaining knowledge about physical activity, health, and can use the knowledge they gain in their everyday lives. They see the benefits of physical education but do not feel they have the time for it outside school hours, because they feel much stress over the amount of school work and grades. They perceive it even as some parts of the teaching of physical education is removed because there is too little time to include everything, but pointed out that this was positive. The reason was that it allowed the students so they could, as soon as possible, finish the studies in language introduction classes and study at the regular gymnasium program. But during the interview it also was found out that the students were frustrated at the high pace of study and thought it lowered the quality of teaching. Students thought the quality would be improved if they had more teachers, facilities and more time to learn each and every new activity.

Keywords: Sports and health, Newly arrived students, Education

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
2. Litteraturgenomgång	2
2.1. Vem är nyanländ?	2
2.2. Nyanländas väg till lärande	2
2.3. Idrottens möjligheter och omöjligheter	3
2.4. Nyanländas lärande i idrott och hälsa	5
2.5. Sammanfattning	6
3. Teoretiska utgångspunkter	7
3.1. KASAM	7
3.2. Det sociokulturella lärandet	8
4. Syfte och frågeställningar	10
5. Metod	11
5.1. Design	11
5.2. Urval	12
5.3. Intervjuguide	12
5.4. Genomförande	13
5.5. Databearbetning	13
5.6. Reliabilitet och validitet	14
5.7. Etiskt förhållningssätt	15
6. Resultat	16
6.1. Elevstress och utbildningsstress	16
6.2. Synen på idrott och hälsa nu och då	17
6.3. Svårigheter för nyanlända elever i idrott och hälsa	18
7. Diskussion	21
7.1. Resultatdiskussion	21
7.2. Metoddiskussion	26
7.3. Slutsatser	25
7.4. Fortsatt forskning	26
Referenser	26
Bilagor	
Bilaga 1 Informationsbrev	
Bilaga 2 Intervjuguide	

1. Inledning

På Skolverkets (2016-11-9) hemsida, gick det att läsa att det totalt kom 40 000 nyanlända personer i åldrarna 13-18 år till Sverige under 2015. Åldersgruppen 16-18 år, där majoriteten var pojkar, motsvarar nästan åtta procent av befolkningen i samma åldersgrupp. I ett pressmeddelande skriver Skolverket (2016-03-14), utifrån en rapport de gjort, hur invandring påverkat PISA-resultaten och gymnasiebehörigheten: ”Vi vet sedan tidigare att elever med utländsk bakgrund i genomsnitt har lägre resultat i skolan. Nu vet vi mer om hur mycket den ökande andelen elever med utländsk bakgrund påverkat resultatutvecklingen”. Den nyligen genomförda PISA-mätningen visade dock en återhämtning, och svenska elever hade stigit i rankingen (Delin, 2016.) Trots detta menar Delin (2016) att det inte går att slappna av. Skillnaderna mellan olika elevers resultat ökar nämligen, där nyanlända elever är en av riskgrupperna som kan hamna för långt efter.

Huitfeldt (2005) undersökte nyanlända ungdomars möte med idrottsundervisningen. Resultatet visade att alla som deltog i studien uppgav att de tyckte idrotten var ett roligt ämne som betyder mycket, bland annat för språkutvecklingen och sociala färdigheter. Men det behövs mer forskning om gruppen nyanlända elever och efterfrågan på vetenskaplig kunskap om hur utbildning och undervisning för de nyanlända organiseras och, genomförs (Bunar, 2016) Föreliggande studie fokuserar på att bidra med en ökad kunskap för att bättre förstå hur man kan underlätta nyanlända elevers möte med ämnet idrott och hälsa.

2. Litteraturgenomgång

2.1. Vem är nyanländ?

En nyanländ elev är enligt skollagen en elev som har varit bosatt utomlands men är numera bosatt i Sverige och har påbörjat sin utbildning här senare än höstterminens start det kalenderår då han eller hon fyller sju år. Man anses inte längre vara nyanländ efter fyra års skolgång i Sverige (Skollagen, kap 3. 12 a). Om ett barn anlät till Sverige innan deras skolplikt börjar gäller inte skollagens definition av nyanländ elev. Detsamma gäller om ett barn lämnar Sverige efter en tids skolgång och sedan återvänder. Dock kan enskilda elever som inte hör till kategorin nyanländ ändå få ta del av insatser som nyanlända elever har rätt till om det visar sig behövas i det enskilda fallet. Om man är folkbokförd i Sverige och är 7-16 år har man skolplikt och rätt till utbildning. Men om ett barn anses vara bosatt i landet utan att vara folkbokförd har barnet samma rätt till utbildning trots att han eller hon inte har någon skolplikt (Skollagen, 7, kap 2-3). Detta gäller även ungdomar som inte är folkbokförda i landet (Skollagen, 29, kap.3).

2.2. Nyanlända elevers väg till lärande

Axelsson (2016) skriver att det har funnits en dominerande mottagningsmodell för nyanlända elever i Sverige sedan 1970-talet. Den innefattar förberedelseklasser, där störst vikt läggs på undervisning i svenska som andraspråk och en trygg skolmiljö med möjlighet till fortsatt kunskapsutveckling. Axelsson (2016) skriver att tanken från början var att den nyanlända eleven skulle få så stora kunskaper i det svenska språket att han eller hon kan kommunicera med kamrater och klara kraven i den ordinarie klassen. Tyvärr medförde brister i kunskap om andraspråksinläring, flerspråkighet och okunnighet om elevens bakgrund hos skolledare och ämneslärare att nyanlända elever kunde bli kvar i förberedelseklassen i flera år innan en förflyttning. Hertting och Karlefors (2016) anser att problematiken med förberedelseklasser är komplicerad eftersom det innebär en mjukstart för nyanlända i skolan, men samtidigt uppstår en slags isolering från det sociala livet i det svenska samhället. Den goda avsikten att utbilda nyanlända elever i det svenska språket innan de börjar den reguljära undervisningen kan för vissa ta sig formen av ett slags utanförskap (Hertting & Karlefors, 2016).

Abdul-Rida och Nauck (2014) skriver i sin studie att den självupplevda språkkompetens för det språk som talas i det landet man anlät till ökar känslan av personlig kontroll och

självkänsla samtidigt som den sänker den upplevda stressen. Avsaknad av språklig kompetens gör det omöjligt att delta i sociala interaktioner eller delta i skol- eller klassaktiviteter, konsumera media eller fullfölja uppgifter utan att behöva vara beroende av någon annan (Abdul-Rida m.fl. 2014). Abdul-Rida och Nauck (2014) påpekar vikten av en utbildning för att underlätta anpassningen för nyanlända personer till det nya samhället då utbildning är associerat med bland annat att analysera problem och problemlösning. Deras undersökning visade också att nyanlända barn genom skolan lärde sig kulturen och historien för det aktuella landet. Andra mekanismer som skolsystemet hjälpte dem med var att forma deras politiska och kulturella identitet. Första generationens invandrare hade även höga förväntningar på sig själva att fullfölja ett universitetsprogram. De är motiverade och förväntar sig att lyckas, men trots höga förväntningar på dem själva skiljer det sig från deras faktiska situation (Abdul-Rida m.fl. 2014).

Bunar och Bouakaz (2016) diskuterar att nyanlända elever kämpar med att anpassa sig till skolans normer och lärostilar. Deras studie visade att eleverna var övertygade om att de hade en bra skolbakgrund från hemlandet, höga ambitioner, viljan att lära sig, utvecklas och få bra betyg. Detta i kombination med deras egna uppfattningar om att den nya skolan i Sverige försummade deras skolbakgrund och förkunskaper och en, enligt de nyanlända, alldeles för slapp lärostil innebar en stor frustration. Bunar och Bouakaz (2016) menar att detta visar på vikten av kartläggning, inte bara av tidigare kunskaper utan även av undervisningsformer i nyanländas tidigare länder.

Steir och Kjellin (2013) lyfter fram just synen på kunskap och hur den skiljer sig åt beroende på vad kulturen förespråkar. I västvärlden värderas till exempel kunskap som tagits fram enligt vissa föreskrivna regler och procedurer medan det i Ostasien är vanligare med den intuitiva kunskapen. Skillnaderna tar sig form i hur vi planerar och genomför arbetsuppgifter, organiserar fritiden, sätter upp mål och; strategier för att nå målet samt; genomförandet och utvärdering av det hela. Detta är man vanligtvis inte ens medveten om. Elever från kulturer där memorering utgör själva lärandet möts av oförstående av den svenska läraren. Sverige har en lärandekultur av att elever ska redovisa uppgifter för att visa att de har tagit till sig kunskapen för att integrera den i sin egen tankevärld (Steir & Kjellin 2013).

2.3. Idrottens möjligheter och omöjligheter

Fundberg (2004) diskuterar idrottens möjlighet till integration. Han sammanfattar det med att beskriva tre positiva områden när det gäller idrott och integration; mötesplatsen, fokus på

kroppen och erkännandet. Idrotten gör det möjligt att möta nya människor samtidigt som det viktiga är kroppsliga prestationer, vilket gör det möjligt att börja spela fotboll eller basket från första dagen du anländer. Men man möter naturligtvis också motstånd, kopplat till idrottsundervisning, till exempel kan man känna sig otrygg för att man inte känner någon i gruppen, undervisningen är inte vad man förväntade sig, man vill inte gör något man inte kan, man saknar utrustning eller vill inte byta om och/eller duscha (Huitfeldt, 2016). Fundberg (2004) menar att arenor där språklig förmåga och socialt kontaktnät är avgörande för framgång, som exempelvis i skolan och i arbetslivet, kan det vara svårare att snabbt få in en fot, till skillnad från idrott i en förening. Det finns även forskning som visat att idrott underlättar språklig utveckling bland unga migranter och att delta i någon form av idrott kan vara ett sätt att bli bekräftad (Fundberg, 2004).

Något som talar emot Fundbergs (2004) påståenden är Hertting och Karlefors (2016) undersökning av nyanlända barns upplevelser och erfarenheter av svensk idrott. Resultatet i deras studie visade att det fanns fyra huvudområden som var avgörande för ett aktivt deltagande i idrott; språkkunskaper, hur väl man förstår kulturen, om man har ett socialt nätverk och relevanta kunskaper om idrotten man vill delta i. Det pekar på att deltagande i idrott är mer komplext än vad Fundberg (2004) antyder. En av de intervjuade i Hertting och Karlefors (2016) studie berättade att han hade blivit nekad att delta av en fotbollsklubb och upplevde att man som nyanländ inte alls kan delta ”med en gång”. Detta motsätter sig Fundberg (2004) påstående att man kan ”... börja spela fotboll, basket eller hoppa höjd från första dagen i ett nytt land..” (Fundberg, 2004, s.3). Dock tar båda texterna upp motsättningarna inom idrottsrörelsen, att den är till för alla men att idrotten ändå medvetet väljer bort personer på samma sätt som Hertting och Karlefors (2016) informant utsattes för. Spracklen, Long och Hylton (2016) menar att deltagande i olika idrottsaktiviteter kan skapa en känsla av tillhörighet och identitet men att idrott som betydelsefull eller ett medel till en kommunikativ fritid är begränsad av de regler och normer som skapade de olika idrotterna i första hand. Spracklen m.fl (2016) argumenterar för att moderna idrotter propagerar för elitism, exklusion, heteronormativitet och ett Darwianskt ”Bäst anpassad överlever” synsätt. Han menar att det behövs ett mer kritiskt närmande från akademiker, politiker och idrottsaktiva när man talar om idrott som inkluderande för nyanlända. (Spracklen m.fl, 2016). I Jeanes m.fl. (2014) studie *“Sport and the resettlement of young people from refugee background in Australia”*, skriver författarna att den insamlade datan visar att det finns flera väl grundade barriärer utanför idrottsarenan som hindrar unga människor med flyktingbakgrund att delta i någon sport. Här påpekar Jeanes m.fl. (2014) precis som

Spracklen m.fl. (2016) kontroverserna i de moderna sporterna, och skriver vidare att det finns stora problem med inställning och strukturen i dem. Samtidigt fortsätter personer som är engagerade i olika idrotter försöka integrera unga personer med flyktingbakgrund i vanliga sportstrukturer vilka kanske inte möter dessa personers behov eller förser dem med en inkluderande miljö (Jeanes m.fl. 2014).

2.4. Nyanländas lärande i idrott och hälsa

Huitfeldt (2015) skriver i sin studie om nyanlända och; idrottsundervisning och hur de kulturella skillnaderna kan påverka skolresultatet. Faktum är att många nyanlända elever inte har godkänt betyg i idrott och hälsa. Anledningen menar Huitfeldt (2015) är att nyanlända elever kommer från kulturer och skolsystem som skiljer sig från de vi finner i Sverige. I vissa fall kanske inte motsvarande ämne till idrott och hälsa existerar i hemlandet, eller att det inte finns en fungerande undervisning i ämnet trots att det nämns i landets läroplan. Kunskaperna och färdigheterna i ämnet är därför mycket olika. Enligt Huitfeldt (2015) beror de sämre betygen på den kulturella bakgrunden och inte på biologiska eller genetiska egenskaper. Detta påverkar inte bara resultatet i idrottsundervisningen utan resultatet i alla ämnen den nyanlända eleven möter i den svenska skolan. Idrottsundervisningen kan dock vara en extra stor utmaning eftersom nyanlända kanske aldrig tidigare har kommit i kontakt med vissa aktiviteter som exempelvis skid-och skridskoåkning, orientering och vissa former av dans (Huitfeldt, 2015). Vissa delar av det centrala innehållet kan vara mer utmanande än andra. I idrott och hälsa 1 ska till exempel dessa områden behandlas: motions-, idrotts- och friluftaktiviteter som utvecklar en allsidig kroppslig förmåga, rörelse till musik samt dans, utemiljöer och naturen som arena för rörelseaktiviteter och rekreation, metoder och redskap för friluftsliv (Huitfeldt, 2015).

Lundvall (2006) ifrågasätter huruvida det är rätt eller fel att dela upp undervisningen i flickor och pojkar eller godkänna att en 18-år gammal flicka uteblir från undervisningen på grund av religiösa skäl. Vidare reflekterar Lundvall (2006) om det kan vara möjligt att idrott blir en arena för integration, inte bara för att dela med sig av kunskaper om regler och hur man spelar, utan också för att hitta goda exempel för hur idrott kan genomföras med tanke på olika synsätt när det gäller rörelse och kroppskultur.

Förutom kulturella skillnader finns naturligtvis också de språkliga olikheterna som kan påverka elevernas skolresultat. Andelen elever som misslyckas i den svenska skolan är övervägande flerspråkiga och flerkulturella. Särskilda problem har elever på gymnasieskolan

då kravet på att förstå passiva ord ökar (Steir & Kjellin, 2013). Dock menar Steir och Kjellin (2013) att det passiva ordförrådet kan kopplas lika mycket till samhällsklass som till etnisk tillhörighet. Men gymnasiet förblir en extra stor utmaning för flerspråkiga elever då textmängden, komplexiteten och det abstrakta i läroböckerna ökar. Steir och Kjellin (2013) menar att i stället för att fokusera på vad de tvåspråkiga eleverna inte kan av det svenska språket och av svensk kultur kan det vara bättre att fokusera på hur dessa personer kan berika undervisningen.

Fundberg (2004) diskuterar, i likhet med Steir och Kjellin (2013), men i relation till idrottsundervisningen om hur social klass kan påverka nyanlända ungdomar. Fundberg (2004) skriver bland annat om hur den sociala klassen påverkar delaktighet i olika fysiska aktiviteter och hur social klass har en viktig roll för integrationen. Fundberg (2004) menar att social klass och kön i samma utsträckning påverkar elevernas deltagande i ämnet idrott och hälsa, men social klass är en aspekt som ofta helt frånvarande i samband med nyanlända elever.

2.5. Sammanfattning

Litteraturgenomgången tar upp vissa problem som kan uppstå i förberedelseklasserna, där okunskap om nyanlända elevers bakgrund kan komma att hålla kvar hen i klassen längre än vad som hade varit nödvändigt. Att lära sig språket och ha en god utbildning är viktigt för att bli en del av det svenska samhället, skolan hjälper eleven att bland annat anpassa sig till den nya kulturen och utveckla sin politiska och kulturella identitet. Nyanlända elever får kämpa med den svenska skolans normer och lärostilar vilket påverkar skolresultaten. Att delta i en idrott eller i idrott och hälsaundervisningen utvecklar den språkliga kompetensen och skapar möjlighet för integration. Men samtidigt uppstår vissa svårigheter kopplat till att våra moderna sporter är uppbyggda på ett sådant sätt att de förespråkar till exempel elitism, exklusion och heteronormativitet. Avslutningsvis tar litteraturen upp att nyanlända elever kan ha saknat ämnet idrott och hälsa eller haft en bristande undervisning i det. Det ökar utmaningarna för olika moment man stöter på i ämnet, men att använda sig av dessa elevers tidigare erfarenheter kan även berika lektionerna. Detta har väckt mitt intresse för att försöka förstå hur eleverna uppfattar ämnet idrott och hälsa och har lett mig fram till undersökningens syfte och frågeställningar.

3. Teoretiska utgångspunkter

De teoretiska utgångspunkterna för detta arbete är KASAM (känsla av sammanhang) vilket är inspirerat av Aron Antonovskys salutogena synsätt (Antonovsky, 2005) och Lev Vygotskijs sociokulturellt perspektiv (Vygotskij, 2001). Dessa teorier kompletterar varandra, då den ena fokuserar på att sätta individens uppfattningar och åsikter i fokus för att analysera hur personen upplever en känsla av sammanhang. Den andra fördjupar kunskaperna om omständigheterna runt om personen i form av redskap, språkliga och materiella, som kan ha påverkat personens synsätt på bland annat lärande.

3.1. KASAM

Antonovsky (2005) har utvecklat en teoretisk modell som visar betydelsen av sammanhang (sence of coherence), i Sverige benämnt känsla av sammanhang (KASAM). För att uppnå en känsla av sammanhang i tillvaron behöver vi enligt Antonovsky kunna förstå olika situationer, de ska vara begripliga för oss, ha tilltro till att vi kan hantera dem och känna engagemang och ha tillräckligt med intresse så att det blir meningsfullt att försöka hantera dem. Detta kan man vidare sammanfatta till; begriplighet, hanterbarhet och meningsfullhet (Antonovsky, 2005). Larsson och Meckbach (2014) definierar dessa begrepp ytterligare. Begriplighet är motsatsen till det slumpmässiga och oförklarliga. Det innebär i vilken utsträckning man upplever att händelserna i sin tillvaro, inre och yttre, är konkreta, gripbara, ordnade och strukturerade. I en undervisningssituation innebär det exempelvis att läraren uttrycker vad undervisningen och det momentet som ska genomföras går ut på hur det ska struktureras. I skolan kopplas ofta begriplighet till de didaktiska frågorna vad och varför. Det andra begreppet författarna tar upp är hanterbarhet. Hanterbarhet definieras som när man har resurser att möta de krav och utmaningar som ställs när man befinner sig i en viss situation. Det betyder att du upplever dig ha tillgång till resurser, dina egna eller andras, som du kan lita på. I en undervisningssituation innebär det att läraren försöker göra det möjligt för eleven att utnyttja sina fysiska, psykiska och sociala resurser samt kroppsligt kunnande såväl som tillgång till material för att kunna delta i aktiviteten. Avslutningsvis nämner Larsson och Meckbach (2014) meningsfullhet. Meningsfullhet innebär en positiv förväntan på livet och att man möter utmanande situationer som är värda ett känslomässigt engagemang och intresse. Som lärare, skriver Larsson & Meckbach (2014), är det viktigt att skapa meningsfulla lärprocesser i klassrummet, men det är också en stor pedagogisk utmaning eftersom det som kan tyckas vara meningsfullt för en elev kan vara meningslöst för en annan. Är eleven van vid att idrottandet går ut på att prestera

resultat kan det till exempel kännas meningslöst att delta på en lektion där syftet är att utveckla kroppskompetens genom samarbetsövningar, eller förstå hur man kan träna för att må bra (Larsson & Meckbach, 2014).

3.2. Ett Sociokulturellt perspektiv

Den sociokulturella traditionen är sprungen ur arbeten om utveckling, lärande och språk av Vygotskij (2001). Ett grundläggande begrepp i traditionen är mediering, vilket avser att människor använder redskap eller verktyg när vi förstår vår omvärld och agerar i den. Vygotskij menade inledningsvis att det fanns två olika redskap som utmärker människan, det språkliga och det materiella. Det språkliga redskapet, som också kan kallas det mentala eller det intellektuella redskapet, är en symbol, ett tecken eller ett teckensystem vi använder för att tänka och kommunicera med. Några exempel på språkliga redskap är bokstäver, siffror, räknesystem och begrepp. Dessa redskap har sitt ursprung i den kulturella utvecklingen och har alltid en historia, en sociogenes. Säljö (2014) tar upp metriska systemet för att förtydliga detta. Innan vi använde oss av meter, centimeter och så vidare mätte vi till exempel längd och avstånd med begrepp som tum och fot.

Sammanfattningsvis skriver Säljö (2014) att för att tänka och kommunicera använder sig människan av kulturella redskap. De språkliga redskapen är alltså formade av traditioner, och det är möjligt att de ändras eller utvecklas. Vygotskij, skriver Säljö (2014), uttryckte det som att människan tänker i ”omvägar” med hjälp av medierande redskap. Mediering kan även ske genom fysiska redskap, såsom spaden du gräver med eller tangentbordet du skriver med. Speciellt vissa yrkesgrupper har kunskaper som kommer från att man behärskar fysiska redskap och teknologier, dessa är i sin tur kopplade till språkliga kunskaper. Istället för att skilja språkliga och fysiska redskap åt, som ofta förekommer tillsammans och utgör varandras förutsättning, kan man prata om kulturella redskap. Ett kulturellt redskap innehåller både det språkliga redskapet och det fysiska, till exempel innehåller en bok både det språkliga och fysiska då man måste ha något att ”fästa” symbolerna på. Vidare skriver Säljö (2014) att Vygotskij hävdade att genom språklig mediering blir man delaktig i en kulturs eller samhälles sätt att se på och förstå omvärlden. Vygotskijs princip för hur man ska se på relationen mellan tanke och språk innebär att kommunikation med andra människor formar tänkandet, fantasin, förmågan att minnas på ett avancerat sätt och estetiska uttryckssätt.

Studiens data kommer bearbetas utifrån dessa teorier och har betydelse för hur den kommer att tolkas. Studiens syfte är att undersöka nyanlända ungdomars uppfattningar om ämnet idrott

och hälsa. Hur deras syn på ämnet ser ut har naturligtvis påverkats av deras uppväxtvillkor, av normer som familj och samhälle formar. Dessa erfarenheter har format deras syn på ämnet samtidigt som de möter det svenska samhället. Den sociokulturella traditionen berör detta och förklarar det som att vi människor använder redskap eller verktyg när vi förstår vår omvärld och agerar i den (Säljö, 2014). Det finns många redskap i idrottsämnet, både kulturella och språkliga. Vygotskij (i Säljö 2014) menar att genom språklig mediering blir man delaktig i en kulturs eller ett samhälles sätt att se på och förstå omvärlden och de språkliga redskapen kan även ändras och utvecklas. Ungdomarnas möte med ämnet idrott och hälsa präglas då av tidigare erfarenheter, men enligt den sociokulturella traditionen behöver inte dessa uppfattningar vara ”skrivna i sten”. KASAM som också kommer användas i studien önskar att klargöra hur eleverna står i förhållande till deras känsla av sammanhang när de får reflektera över idrottsundervisningen. KASAM hjälper mig att i studien undersöka hur deras uppfattningar formats och hur det i sin tur påverkar hur de ser på ämnet idrott och hälsa. Hanterbarhet, begriplighet och meningsfullhet, som begreppet KASAM står för går bland annat att koppla ihop med de didaktiska frågorna; vad och varför men också hur ämnet, lektionen eller aktiviteten uppfattas, ifall det är intresseväckande eller skapar engagemang. Det sociokulturella perspektivet och KASAM i kombination kommer uppnå det jag vill undersöka och de frågeställningar som studien utgår ifrån. Med dessa teoretiska perspektiv önskar jag öka förståelsen för nyanlända elevers möte med ämnet idrott och hälsa.

4. Syfte och frågeställningar

Syfte med studien är att undersöka nyanlända ungdomars uppfattningar om ämnet idrott och hälsa.

Frågeställningar

Vilka hinder och möjligheter uppfattar nyanlända elever att det finns inom idrott- och hälsaundervisningen på deras skola?

Hur påverkas nyanlända elevers uppfattningar om ämnet idrott och hälsa av deras tidigare erfarenheter av fysisk aktivitet?

Påverkar deltagande i idrott- och hälsaundervisningen elevernas uppfattningar om ämnet idrott och hälsa och deras syn på hälsa och fysisk aktivitet, och i så fall hur?

5. Metod

5.1 Design

Studien genomfördes med hjälp av semistrukturerade kvalitativa intervjuer i form av fokusgrupper. Semistrukturerade intervjuer ger en möjlighet att dels styra intervjun med frågor som ska behandlas och besvaras men samtidigt låta de intervjuade utveckla sina egna idéer (Denscombe, 2009).

Eftersom syftet med undersökningen bland annat var undersöka attityder och som sagt uppfattningar om ämnet idrott och hälsa lämpade sig det att använda fokusgrupper. Halkier (2010) skriver att det som kännetecknar en fokusgrupp är gruppinteraktionen och det av forskarens förutbestämda ämnesfokus. I fokusgrupper pågår en hög grad av interaktion mellan intervjupersonerna och är på grund av detta duktiga på att producera information om sociala gruppers tolkningar, interaktioner och normer.

Kvalitativa undersökningar syftar till att skaffa en annan och djupare kunskap än vad som fås vid kvantitativa undersökningar (Patel & Davidsson, 2011). Detta stämmer överens med studien, som ska utgå från de nyanlända elevernas uppfattningar. För att nå förståelse efter utförd datainsamling använder forskaren sig själv som instrument för att tolka informationen skriver Patel och Davidsson (2011), denna typ av analys användes i studien och beskrivs utförligare under databearbetning.

Till skillnad från kvantitativa metoder kännetecknas kvalitativa metoder genom att ha en lägre grad av standardisering och styrning, dock betyder inte det att det inte finns metodregler eller tillvägagångssätt för kvalitativa undersökningar. Materialet som samlats in transkriberas, bearbetas och analyseras (Hassmén & Hassmén, 2008). Denscombe, (2009) skriver att analysen av kvalitativ data har fyra stycken vägledande principer. Första principen säger att analysen av data och slutsatserna som forskningen resulterar i ska vara fast förankrade i data, andra principen bygger på att forskarens förklaring av data ska komma ur en mycket noggrann läsning av data, tredje principen säger att forskaren ska undvika att föra in obefogade fördomar i analysen av data och den fjärde principen beskriver att analysen av data ska innefatta en repetitiv process (Denscombe, 2009).

5.2. Urval

I fokusgruppsintervjun deltog nio stycken ungdomar, fem flickor och fyra pojkar, åldern varierade från 16 till 19 år, hur länge man varit bosatt i Sverige varierade från 1 – 3 år. Ungdomarnas ursprungsland var Syrien, Afghanistan, Eritrea, Somalia, Kurdistan. Det gjordes ett så kallat handplockat urval. Detta skedde därför att deltagarna sannolikt kommer kunna ge bättre informationen utifrån studiens syfte och frågeställningar. Urvalet gjordes genom att hitta faktorer som är teoretiskt relevanta för studien. Urvalet är homogent eftersom en del av syftet med studien är att få en större förståelse för en specifik grupp (Hassmén & Hassmén, 2008). Deltagarna är nyanlända, det vill säga uppfyller de kriterier Skolverket har satt för att en elev ska räknas som nyanländ (se litteraturgenomgången). Den valda åldern på deltagarna grundas i ett önskat fokus på ungdomar som befinner sig på gymnasiet. Det urval gjordes mot bakgrund av mitt egna framtida yrkesval som gymnasielärare och att tidigare forskning om kring ämnet visade att just den åldersgruppen inte vanligen undersöks.

5.3. Intervjuguide

Intervjuguiden syftar till att med både ytliga och fördjupande frågor besvara studiens frågeställningar. En intervjuguide används för att strukturera upp intervjun och inte frångå ämnet som ska diskuteras. Intervjuguiden i studien användes i enlighet med vad Hassmén & Hassmén (2008) skriver om intervjuguides (se bilaga 2). Intervjuguiden hjälpte till så att jag kunde hålla mig till den uppgjorda planen och ställa frågor i den ordningsföljd som var tänkt. Den hjälpte även till att förhindra att intervjun skiftade fokus med risk att missa något av vikt för studien. I början av intervjun återberättades det som stod i informationsbrevet, syfte med studien, tidsåtgång, vem som har tillgång till intervjumaterialet, frivillighet att delta etcetera. Det är lämpligt, skriver Hassmén & Hassmén (2008), att börja med bakgrundsfrågor såsom kön eller ålder, utan att ställa frågor som kan vara för påträngande. I den senare delen av intervjun togs de egentliga frågorna upp vars syfte var att besvara studiens syfte och frågeställningar.

5.4. Genomförande

Först kontaktades skoladministratören för en potentiell skola som hade tagit emot nyanlända elever. Skoladministratören jobbar bland annat med schemaläggning, eller fortbildning för skolans personal. Skoladministratören pratade i sin tur med samordnaren för språkintröduktion, som då kunde informera de berörda språkintröduktionslärarna. Dessa var oerhört hjälpsamma och positiva till studien. Samordnaren frågade elever vars svenskkunskaper var på en sådan nivå att intervjun kunde hållas på svenska, dock behövdes vissa begrepp förklaras noggrannare. Respondenterna i studien fick information via sin språkintröduktionslärare om undersökningen och dess syfte. Vid intervjun fick eleverna ett informationsbrev, i enlighet med rekommendationer av Hassmén och Hassmén (2008) . Brevets innehåll tog upp studiens syfte, att intervjun spelas in, deltagarnas konfidentialitet, att deltagandet är frivilligt och hur lång tid intervjun kommer ta (se bilaga 1). Innehållet diskuterades sedan högt för att undvika missförstånd. Under intervjun översattes två frågor till engelska och vissa ord var tvungna att förtydligas och förklaras för att eleverna skulle förstå frågan. Intervjun tog plats på elevernas skola i ett av deras klassrum och tog cirka 40 minuter.

5.5. Databearbetning

Data analyserades genom en innehållsanalys. Metoden används på olika former av texter med kommunikationsinnehåll. Metoden innebär att man vetenskapligt analyserar och tolkar material med syftet att identifiera teman, mönster och mening. Det finns olika utgångspunkter för innehållsanalys, bland annat det problemdrivna där analysen utgår från ett problem, och det är denna utgångspunkt studien lutar sig mot. Generellt sett handlar innehållsanalys om att koda och tolka data, dock kan de skilja sig något åt beroende på om man använder sig av en kvalitativ eller kvantitativ analysmetod (Hassmén & Hassmén, 2008). I denna studie användes en kvalitativ innehållsanalys (Hassmén & Hassmén, 2008). Analysen följde de stegen i en innehållsanalys som beskrivs i Hassmén och Hassmén (2008). Analysen började med en identifiering av den text som ska analyseras, sedan identifierades den data som ska användas, i detta fall det som är intressant för att besvara studiens frågeställningar och syfte. Koder används för att organisera datan och kodningen syftar till att leta efter relevanta och framträdande delar, till exempel om man ser ett mönster i vissa av respondenternas svar. Dataenheter med gemensam kodning bildade kategorier. Kategorierna definieras och beskrivs sammanfattande, till exempel som citat eller konkreta fall. Kategorierna som framkom under innehållsanalysen var; Elevstress och utbildningsstress, Synen på hälsa nu och då och Svårigheter för nyanlända elever i idrott och hälsa.

5.6. Reliabilitet och validitet

Oavsett om forskningen är naturvetenskaplig, samhällsvetenskaplig eller humanistisk och oavsett vilken forskningsmetod man använder eftersträvas alltid reliabilitet. Reliabilitet går det att tala om även i den kvalitativt orienterade forskningen trots att begreppet är starkt kopplat till den kvantitativa forskningstraditionen. Flera forskare inom den kvalitativa forskningstraditionen undviker begreppet på grund av detta och använder sig istället av tillförlitlighet, pålitlighet och uppenbarhet (Hassmén & Hassmén, 2008). Vid strukturerade intervjuer är reliabiliteten kopplad till intervjuarens eller observatörens förmåga, då dessa gör bedömningar i svar eller rörelser (Patel & Davidsson, 2011). Hassmén & Hassmén (2008) påpekar också detta genom att det finns uttalanden, gester, rörelser och liknande som är möjligt att kvalitativt bedöma. Vidare är det möjligt att också jämföra forskarnas bedömningar med varandra. Reliabiliteten kommer därmed vara hög, om dessa jämförelser överensstämmer. Reliabiliteten i studien kan ha påverkats av språkliga missförstånd på grund av bristande språkkunskaper hos respondenterna. Det fanns ingen språkstödare under intervjun. Intervjuerna spelades in med både dator och mobil för att försäkra om att alla elever skulle höras när materialet transkriberades. Inspelningarna hjälpte till att tolka och tyda svaren i intervjun då det gick att lyssna om och om igen utifall tveksamheter hade uppstått. Mobilen och datorn fungerar som backup för varandra, hade någon av dem krånglat fanns den andra som kunde spela in intervjun. Urvalet av deltagare är relevant eftersom studiens syfte var att undersöka nyanlända ungdomars uppfattningar om ämnet idrott och hälsa. Deltagarna i intervjun var i åldrarna 16-19 och gick i språkintruktionsklasser där de bland annat hade undervisning i idrott och hälsa. Intervjuguiden konstruerades i enlighet med vad Hassmén och Hassmén (2008) skriver om intervjuguiden och försäkrade att man inte frångår ämnet eller glömmer att ta upp frågor som man vill diskutera. Frågorna i intervjuguiden fokuserar på studiens syfte. Intervjun inleddes med bakgrundsfrågor för att sedan ta upp de egentliga frågorna. Under intervjun diskuterades ämnet idrott och hälsa kopplat till frågeställningarna för studien. Gruppintervjun underlättade samtalen och diskussionerna då stämningen var mer avslappnad. Elever som har svårt att prata ensamma med en lärare kan känna sig trygga och våga ta plats i en grupp. Problemet som kan uppstå är att inte allas åsikter kommer fram då de "drunknar" i den övriga diskussionen.

Validitet syftar till hur väl ett mätinstrument mäter det som ska mätas, eller mäter rätt sak. Men även att de delar som mäts i ett område överensstämmer med varandra (Olsson & Sörensen, 2007). Vidare skriver Patel och Davidsson (2011) att validiteten i kvalitativa studier innebär att man har en god teorigrund som styrker det val av vad man ska studera. Själva datainsamlingen står eller faller mer eller mindre på om forskaren lyckas skaffa underlag för

att göra en trovärdig tolkning av den intervjuades livsvärld. Vidare har de olika tolkningarna som formas betydelse för validiteten, om det finns flera tolkningar kan den kopplas till att kunna argumentera för den eller de troligaste (Patel & Davidsson, 2011).

5.7. Etiskt förhållningssätt

Forskning som involverar människor har vissa etiska aspekter man måste beakta. I samband med fokusgruppsintervjuer innebär det att informera deltagarna att studien är konfidentiell, det vill säga att man döljer deltagarnas identitet, till exempel att man under analysen hittar på pseudonymer. Intervjun spelades in och deltagarna försäkrades om att inga andra kommer att lyssna på de ursprungliga inspelningarna eller kommer att läsa utskrifterna. Men det nämndes också att en lärare kan komma att läsa transkriberingen eftersom det är ett studentprojekt.

Under intervjun diskuterades även informationsbrevet för att kontrollera att alla förstod vad som skulle hända och vilka rättigheter de som respondenter hade. Det förklarades också tydligt varför intervjun spelades in, hur materialet skulle användas och vilka som skulle få ta del av det. Hassmén och Hassmén (2008) rekommenderar att man, trots att rådet ej längre existerar, följer Humanistiskt-samhällsvetenskapliga Forskningsrådets (HSFR) krav för att skydda deltagarna. Informationsbrevet för denna studie bygger på Halkier (2010) och Hassmén & Hassmén (2008) rekommendationer om etiska aspekter och återfinns som bilaga 1.

Halkier (2010) fortsätter beskriva att deltagarna även ska informeras om studiens syfte, vad fokusgrupperna ska användas till och vad studien kommer resultera i, till exempel en studentuppsats. Forskaren ska också hålla vad hen lovar och moderatorn ska uppföra sig som en ”vanlig och normal” människa (Halkier, 2010). Dåliga erfarenheter, till exempel att deltagarna upplever att moderatorn talar ner till dem, undanhåller information eller inte tar dem på allvar skulle vara mycket olyckligt, speciellt när man utnyttjar människors tid och ber dem prata om sitt liv (Halkier, 2010). I studien var respondenterna avslappnade och pratsamma, stämningen var positiv och tillåtande vilket gjorde intervjun väldigt trevlig. Respondenterna var även positiva till att delta i fler intervjuer i framtiden.

6. Resultat

Resultatet av intervjuerna presenteras nedanför och är uppdelade i teman baserade på elevernas svar. Transkriptionen redovisas i form av citat kopplat till respektive tema.

6.1 Elevstress och utbildningsstress

Eleverna har uppfattat att det är en generell stress i undervisningen. Efter att diskuterat de olika områdena som idrott och hälsa innehåller visade det sig att eleverna tror att vissa delar tas bort för att påskynda undervisningen. Detta tror de görs för att eleverna snabbare ska kunna börja i klasser som läser ordinarie gymnasieprogram som skolan har att erbjuda.

Jag tror att de kanske tar bort vissa av de här sakerna lite, för alla saker vi gör här i vårt program är så snabbt, vi måste studera det svenskarna gör på tre år, fast på ett år och kanske en termin till. Så de tar bort många saker.

Vidare beskrev eleverna att denna stress påverkar så att viktiga områden inte hinns med. Exempelvis lyfte de fram nyttan med friluftsliv när man kommer som nyanländ. Eleverna menade att man genom undervisning i friluftsliv kan få kunskaper om allemansrätten eller hur man kan klä sig för att klara olika väder. Men de nyanlända eleverna avslutar med att påpeka att de själva inte har tid för att genomföra alla delar och därmed accepterar visst bortfall och möjligtvis en sämre kvalitet i utbildningen. En elev sa:

Men jag tror att vi behöver alla områden du sagt, till exempel är jag ny i Sverige så det är bra att få reda på hur man ska klä sig när man är utomhus för olika årstider och hur man lever i det svenska samhället. Men för att vi vill skynda oss att börja gymnasiet ... vi har ingen tid för det.

Problemet med den höga studietakten återkom under hela intervjun, exempelvis genom kommenterar som: ”Vi går jättesnabbt med idrotten” eller ”Dom skyndar på allt”. Samtidigt som de sorglöst påpekar att: ”Nej det är inte synd, för att vi snabbare vill gå i vanliga klasser” och ”Vi vill avsluta detta steget och gå vidare till gymnasiet”. Många av de som deltog i intervjun är positiva till att undervisningen komprimeras men avslöjar att de ofta känner sig

pressade och stressade över skolarbetet och betygen. Hotet av att inte så snabbt som möjligt kunna gå över till gymnasieskolan skapar oro: ”Man måste få ett högt betyg för att flyttas till ett program på gymnasiet”. Undervisningssituationen har gjort att de intervjuade eleverna känner att det inte finns tid eller ork att utveckla ett intresse för någon aktivitet utanför skoltid. En elev förklarar varför hen känner sig stressad och att det påverkar delaktigheten på idrott och hälsa lektionerna och hur hen prioriterar fysisk aktivitet utanför skolan.

Varje dag i skolan läser vi 8-10 timmar, på onsdagar läser jag 12 timmar, kommer hem klockan 18, så du har inte tid för idrott utanför skolan. När du är så trött orkar du inte träna. Dom skulle behöva ge oss mer rast, det går inte att läsa i åtta timmar, jag blir jättetråkig och lite arg och kan inte fortsätta. Jag gillar inte att gå till idrotten [syftade till idrott på fritiden] för jag är trött, jag vill inte gå.

Målet att så snabbt som möjligt få gå vidare till studier på gymnasiet tycks här överträffa vikten av en utbildning med kvalitet, trots detta visar alla elever på att de fått en djupare kunskap om fysisk och psykisk hälsa. Detta redovisas i nästa tema.

6.2 Synen på idrott och hälsa då och nu

De var tydliga när de berättade hur deras syn på hälsa och fysisk aktivitet hade förändrats sedan de kom till Sverige. Det framkom bland annat: ”I våra länder tränar du för att gå ner i vikt [syftar på kroppsideal], inte för hälsa och för att må bra”. Eleverna menade med detta svar att de nu fått kunskaper om psykisk hälsa, kunskaper som saknades i deras tidigare undervisning. De beskrev lektionsinnehållet i hemlandet som att lärarna gav dem en boll och sade åt dem att ”spela” eller: ”Provet var bara ”skjut basketbollen i korgen så får du ett betyg”. Vid frågan om man träffat någon som tyckt Idrott och hälsa var onödigt svarade en elev: ”Jag tyckte det var bättre att jag studerade [teoretiska ämnen]. När jag först kom hit, hade jag idrott när mina kompisar hade matte. Jag bara nej, jag behöver betygen [i matte],”. Citatet beskriver att man hellre lade mer tid på teoretiska ämnen och att idrott och hälsa inte räknades som ett skolämne. Men diskussion om undervisningens nytta eller onytta visade dock att eleverna till viss del hade ändrat sin uppfattning om detta: ”Vi behöver varje ämne, varje ämne är viktigt. Vi kan inte läsa matematik istället för idrott. Vi måste studera idrott också och ha en balans”.

De intervjuade eleverna hade en positiv inställning till att delta i idrottsundervisningen. En elev beskrev idrott och hälsa lektionerna som: ”Ja, de är som fönstret i klassrummet, man kan andas”. En elev kommenterade möjligheterna att ta med kunskaperna man erhåller under lektionen och använda sig av dem i vardagen. Eleven sa:

Idrotten får en att må bättre och bättre, man får använda kroppen och må bra, inte bara för att må bättre, det hjälper en med livet också. När ni säger att vi måste lära oss simma, för att om du någon gång simmar och åker båt och någonting händer kan du rädda dig själv. Orientering också. Det är jättebra för det är något vi använder i vardagen. Till exempel om jag ska till en adress, så kan jag själv hitta, om jag kan kolla på en karta.

Flera elever instämde med detta och fortsatte att säga: ”Jag tror vi behöver skolidrotten i skolan, för att det är viktigt vår hälsa, vi ska vara friska”. Flera elever berättade att hälsa inte bara är att träna mycket: ”Du behöver inte träna så mycket för att vara hälsosam” och att ”Du kan vara hälsosam om du bara går från skolan och hem, du behöver inte ha en viss mängd av idrott eller träning för att vara hälsosam”. En av eleverna gör en tydlig koppling mellan fysisk aktivitet, sömn och kost för att uppnå en bra fysisk och psykisk hälsa:

Jag visste inte hur viktigt idrott var, men vi hade inte mycket i skolan, jag var mycket hemma och det var mycket svårt för mig, alltid sova, jag åt inte bra mat. Nu när jag har börjat gymma blev det jättebra, jag kunde sova på natten och äter bra mat och förstått att idrott alltid är jättebra för hälsan.

Men det framgick under intervjun att vissa hade svårt för ämnet av olika anledningar, detta berörs i nästa tema.

6.3 Svårigheter för nyanlända elever i idrott och hälsa

Eleverna upplevde att vissa aktiviteter var svårare än andra och detta skapade viss frustration, ett av dessa områden var simning. Eleverna tyckte de kunde simma men inte på det sättet deras lärare ville: ”Ja, men vi kan simma fast inte på det sättet de vill. De vill 50 m på rygg och 150 på mage, det är jättesvårt”. En elev var förvånad över hur bedömningen gick till för

simning: ”10 min, var jag där och läraren frågade ifall jag kunde simma, jag sa ja och fick visa, läraren sa: ’okej du får betyg nu’”. Dans var ett annat område som väckte många känslor. Vissa av eleverna uppskattade dans: ”Vi hade dans med elever med olika nationaliteter och dansade olika danser, och det var roligt för jag kunde lära mig danser från olika länder som Afghanistan och Kurdistan, det var kul”. Andra elever i gruppen tyckte inte alls om det men gav också en anledning till varför: ”Jag tror att det hade kunnat bli roligt att lära sig dansa, men vi hade dans bara en gång, vad kan vi lära oss på en gång?”. Kommentaren respondenten gjorde här kan även kopplas till det första temat. Hen påpekar den korta tid man fick för en aktivitet och det svåra i att lära sig något av den på bara en lektion.

Friluftsliv diskuterades också med tanke på att viss utrustning krävs och möjligtvis saknas hos vissa elever. Eleverna drog sig till minnes att man hade åkt skridskor en gång förra läsåret och att skolan tillhandahöll skridskor och hjälmar, men man kunde inte svara på hur mycket och vad skolan kunde låna ut i form av utrustning till andra aktiviteter såsom orientering.

Orientering hade skett en gång med instruktionerna: ”De sa bara, ha bra kläder för det kan bli kallt” och ”Om någon inte hade det gjorde de ingenting, de hade vantar till några”. En elev trodde att fritidsbanken i Deje var ansvarig för att låna ut utrustning åt elever. Fritidsbanken lånar ut sport-och fritidsutrustning gratis och eleven i fråga tyckte detta var mycket positivt. Några elever nämnde problemområden de stött på där känslan var frustration eller oförstående. En elev beskrev ett av dessa områden på följande sätt:

Jag går nästan aldrig på idrottslektionen. Men det är bara för att jag redan har mycket i min väska och jag hatar att ha idrottskläder på mig, så när jag måste ta idrottskläder med mig och sen byta kläder, jag bara ”Nej, nej, jag ska inte vara med, kanske nästa vecka”.

Analysen visade de nyanländas missnöje med lärarnas och med skolans engagemang i deras undervisning. När frågan om vad som skulle behöva förändras för att undervisningen skulle bli bättre var eleverna överens om tre områden: lärarna [syftade på för många vikarier], tid och plats. ”Mer tid och mer plats” och ”Dom har inte så mycket lärare tid eller plats” svarade två elever och resten av eleverna instämde genom att nicka eller säga ”Ja”. En elev beskrev hur lektionssituationen såg ut:

När vi har idrott, så är vi inte bara en klass utan två klasser. En gång hade vi fotboll med futsal. Vi delade tjejer och killar på varsin planhalva. Det var fyra lag med killar på väldigt liten plats. Det var för mycket elever.

De upplevda problemen med undervisningssituationen accepterades dock igen, med förhoppningen om att det blir bättre ”Jag tror att om vi kommer till ett normalt program så kommer det vara jättebra. Men nu när vi går språkintröduktion och det finns så lite tid och så mycket att göra, det är därför de blir så här”. Förhoppningen om gymnasiet och att få komma till ett ”normalt” program gör att eleverna inte ifrågasätter hur deras utbildning ser ut.

7. Diskussion

7.1. Resultatdiskussion

Trots vissa språkliga svårigheter kan studien ändå ge kunskap om nyanländas uppfattningar om ämnet idrott och hälsa. Resultatet visade att de nyanlända ungdomarna i studien var positivt inställda till idrott och hälsa och att de hade fått nya och djupare kunskaper i ämnet. Det visade sig också att de kände sig väldigt stressade i skolan på grund av mängden skolarbete och oron för betygen. Förutom att själva vara stressade upplever de det som att vissa delar i undervisningen i idrott och hälsa tas bort för att skynda på undervisningen. Vissa svårigheter gick direkt att koppla ihop med tidsbrist men det fanns också andra områden som påverkade utbildningens kvalitet negativt, vilket skapade frustration hos eleverna. Alla elever oavsett etnisk bakgrund kan uppleva sig stressade och pressade av skolarbete och betyg, men kan nyanlända elever ha utmaningar utöver det ”vanliga”?

Brister inom språket är en utav dessa utmaningar nyanlända elever möter som ungdomar födda i Sverige inte nödvändigtvis kommer uppleva. Gymnasieskolan utgör ett stort problem för många nyanlända elever eftersom kraven på deras ordförråd ökar (Steir & Kjellin, 2013). För att kunna få ett högt betyg på gymnasiet krävs att kunna tolka och djupare förstå komplexa texter och diskussioner. Säljö och Liberg (2014) skriver utifrån Vygotskij sociokulturella teori att genom språklig mediering blir man delaktig i en kulturs eller samhälles sätt att se på och förstå omvärlden. Vygotskij sociokulturella teori förklarar hur viktigt språket är som ett medel för integration men även, enligt mig, som ett redskap för att uppnå KASAM. Eleverna har som nämnts gett uttryck för att vara stressade vilket påverkar hur de prioriterar fysisk aktivitet. Jag uppfattar det som att varken idrottsundervisningen eller övrig fysisk aktivitet prioriterades eller att eleverna inte hade energi till att utöva fysisk aktivitet. En generell känsla av hopplöshet lade sig över gruppen när betyg kom på tal. Så varför inte fokusera på att göra de nyanlända elevernas skolgång hanterbar? Eller tillräckligt meningsfull så att inte de känner sig lättade över att vissa delar tas bort? För precis som Abdul-Rida m.fl (2014) beskriver har dessa elever precis som många andra nyanlända elever höga förväntningar på sig själva, men, skriver han vidare, så visar resultat att förväntningarna inte införlivas.

Hur kan man i utbildningen hjälpa dessa och andra nyanlända elever så att de inte faller i denna paradox? KASAM låter som en mirakelkur för att “lösa” just dessa problem och till viss del tror jag även det kan göra det. Men kommunikationen, språklig mediering, mellan

lärare och elever måste infinna sig för att både skolan och livet utanför dess väggar ska te sig begripligt.

Så vad är det som nyanlända elever riskerar att inte uppfatta som begripligt? Elever födda i Sverige har fördelen att ha vuxit upp med det svenska skolsystemet och har fått många år på sig att anpassa sig efter det, medan nyanlända elever får kämpa med den svenska skolans normer och lärostilar (Bunar & Bouakaz, 2016). Nyanlända elever riskerar att i större utsträckning sakna en känsla av KASAM och konsekvensen blir en känsla av otrygghet. Antonovsky beskriver att för att uppnå en känsla av sammanhang, KASAM, måste vi kunna förstå olika situationer, de ska vara begripliga för oss, ha tilltro till att vi kan hantera dem och känna engagemang och ha tillräckligt med intresse så att det blir meningsfullt att försöka hantera dem (Larsson & Meckbach, 2014). Nyanlända elever kan möta svårigheter i att förstå vad som krävs för ett högre betyg då undervisningen i hemlandet kanske endast krävde att kunskapen kunde korrekt återberättas, utan att behöva redovisa att man har tagit till sig kunskapen (Steir & Kjellin 2013). Det kan alltså vara en stor utmaning för den nyanlända eleven att nå ett högre betyg, inte på grund av biologiska eller genetiska egenskaper utan på grund av sociala och kulturella skillnader (Huitfeldt, 2015). Både Lundvall (2006) och Huitfeldt (2015) menar att den kulturella bakgrunden är en förklaring till varför skolresultaten ser ut som de gör. Men, skriver Lundvall (2006) vidare, att ledare inom fysisk aktivitet borde utnyttja idrott som en arena för att hitta sätt där man kan inkludera människor från olika ursprung men med hänsyn till olika synsätt på rörelse och kroppskultur. Med andra ord, ta till vara på de nyanlända elevernas erfarenheter och bakgrund. Steir och Kjellin (2013) diskuterar också bakgrund och påpekar att nyanländas bakgrund och erfarenheter ger möjlighet att berika undervisningen. Jag håller med Steir och Kjellin (2013) men ser även risker med det tankesättet. Vad man bör undvika är att endast se till dessa elever får berika en danslektion en gång varje läsår, visserligen uppskattat av merparten av de intervjuade eleverna, men ett misslyckande om man anser att det är de enda område de kan berika. Deras skilda bakgrunder och synsätt anser jag är en viktig tillgång i ett klassrum och för en elevs egen personliga utveckling. Min åsikt är också att i ett klassrum där elever med olika bakgrund möts kommer olika synsätt fram och diskuteras vilket utvecklar de gamla synsätten och skapar ny kunskap. Direkt kopplat till idrott finns det många områden som är tacksamt att diskutera i ett undervisande syfte, till exempel; Vad är hälsa? Hur är man hälsosam? Hur ser man på droger och alkoholkonsumtion?

Trots elevernas positiva inställning till ämnet ser de även problem i undervisningen. Men de menar att problemen med lärarbrist eller att aktiviteter uteslöts från undervisningen bara existerar i språkintruktionsundervisningen. Dessa skulle sedan försvinna i undervisningen på gymnasiets ordinarie program. Språkintruktionsklasserna fungerade för dessa elever som ett slags väntrum tills man har kunskaper nog att börja studera på ”riktigt”. Synsättet uppmärksammar det svåra med intruktionsklasserna, då det uppstår en isolering från det sociala livet i det svenska samhället, och specifikt i detta fall, gymnasieskolan, och formar ett utanförskap (Hertting & Karlefors, 2016). Det kan vara en av orsakerna till att eleverna i studien så snabbt som möjligt vill gå vidare till den ordinarie undervisningen. Oavsett om elevernas uppfattning om att vissa delar tas bort stämmer eller inte, har läraren misslyckats med att ge eleverna verktyg för att förstå vad, hur och varför vissa aktiviteter genomförs. Det som brister här är lärarnas förmåga att i undervisningen tillämpa just KASAM. En lösning skulle kunna vara att diskutera med nyanlända elever om vilka förväntningar de har på ämnets innehåll, mål och syfte för att skapa en tryggare undervisningsmiljö. Vikten av detta exemplifieras särskilt av att eleverna som intervjuades påpekade att de uppfattat att de kunde simma men inte på det sättet deras idrottslärare ville.

Däremot ansåg de själva att något som måste förbättras för att öka kvalitén på idrottsundervisningen är ökad undervisningstid, anpassa lokaler efter hur stora grupperna som undervisas är och att ha färre vikarier. Detta talar dock emot deras påstående om att det var ”bra” att idrottsundervisningen skyndades på. De pekar också på att eleverna i undersökningen ser brister i organisationen och runt deras undervisning. Man kan förstå av dessa kommentarer att ungdomarna kan ”se igenom” deras utbildning och att den egentligen ska vara annorlunda. Till exempel att det borde finnas mer tid för varje moment, till exempel i simning och att de just nu inte får chansen att ta till sig kunskaperna på rätt sätt. Så även fast det till en början av intervjun lät som att eleverna inte hade något emot att vissa delar i undervisningen togs bort, pekade ändå några kommentarer på att eleverna var frustrerade över undervisningens ”stressande” studietakt. Bunar och Bouakaz (2016) menar att nyanlända elever känner en stor frustration när lärare, enligt dem själv, har en alldeles för slapp lärostil och att skolan försummar deras skolbakgrund och förkunskaper. De nyanlända eleverna i studien nämnde aldrig direkt att deras förkunskaper blivit försummade, men det kan ändå kopplas till deras uppfattning om sina simkunskaper. De ansåg sig kunna simma och besitta tillräckliga kunskaper, men inte enligt deras lärare. Frågan man kan ställa sig är om det verkligen handlar om försummade kunskaper i samband med simning eller om finns brister i lärarens undervisning då eleven inte ser det läraren strävar efter, eller det som saknas i elevens

utförande.

Få av respondenterna hade erfarenhet av idrott och hälsa eller hade haft en motsvarande fungerande undervisning innan de kom till Sverige. Detta är naturligtvis en del av förklaringen till varför eleverna kan ha svårt att se syftet i undervisningen.

Idrottsundervisningen kan vara en stor utmaning om man aldrig tidigare har kommit i kontakt med det, speciellt vissa aktiviteter som kanske inte alls har funnits i de nyanländas tidigare länder (Huitfeldt, 2015). Vi människor, menar Vygotskij, använder redskap eller verktyg när vi förstår och agerar i vår omvärld, två redskap som vi använder oss av är kulturella och språkliga redskap (Säljö, 2014). I elevernas hemländer finns redskap som historiskt har utvecklats och formats ur sin kultur och ur sina traditioner och påverkat hur undervisningen ser ut. Nu möter de undervisning med redskap och verktyg som har utvecklats och formats ur en annan kultur, med andra traditioner, i ett nytt land. Resultatet av intervjuerna visade att de nyanlända hade med sig ett visst synsätt på ämnet idrott och hälsa bland annat beroende på hur skolsituationen sett ut, som även den påverkas av tradition och kultur. Men synsättet på ämnets betydelse hade ändrats. Eleverna kunde exempelvis nu tydligare koppla samman kost, sömn och fysisk aktivitet med psykisk hälsa.

Orientering, som Huitfeldt (2015) nämner som en stor utmaning för nyanlända elever, pratade eleverna positivt om. De nämnde att man kan behöva använda sig av kartkunskaper även i vardagen. De nämnde också att det i vardagen är bra att kunna simma. Vidare berättade eleverna att de faktiskt ändrat sin uppfattning om fysisk aktivitet sedan de kom till Sverige. Idrott och fysisk aktivitet var inte längre bara ett medel för att av estetiska skäl gå ner i vikt. Eleverna talar istället om att idrotten får en att må bättre och bättre, det är en plats där man får använda kroppen och få kunskaper man kan ta med sig i vardagen. En elev nämnde också att man inte kan ta bort idrott och hälsa utan man måste ha en balans. Det kan tänkas här att hen menar att man i skolan måste få röra på sig eller få kunskaper om kroppen som hen inte kan få i andra ämnen.

Hertting och Karlefors (2016) visade att avgörande delar för ett aktivt deltagande i idrott är hur väl man som nyanländ kan förstå den nya kulturen och har relevanta kunskaper för den idrott man vill delta i. Resultatet av studien visar att eleverna tagit till sig kunskaper på en djupare nivå trots vissa svårigheter i undervisningen. Svårigheter som i detta fall är kopplat till att man inte haft de kulturella och språkliga redskapen som formats i den svenska idrottsundervisningen, vilket leder till en generell brist på erfarenheter av idrott och fysisk

aktivitet men även bristande kunskaper inom ämnet. Avslutningsvis kan det vara bra att fundera på vad Spracklen m.fl (2016) skriver om idrottens begränsningar likväl som dess möjligheter. Vad är det vi för med oss, inte bara till nyanlända elever, utan alla elever? Välkomnas alla på lika villkor eller bidrar de ”moderna sporterna”, som Spracklen m.fl (2016) menar, till elitism, exklusion, heteronormativitet och ett Darwianskt ”Bäst anpassade överlever” synsätt? Här tror jag att om man som lärare är medveten om idrottens både fördelar och nackdelar kan man säkert undvika det Spracklen m.fl. (2016) menar är idrottens “fällor”. Men jag anser att ämnet idrott och hälsa aldrig bör sluta utvecklas och förändras och fastna i gamla hjulspår. Det finns även vissa grupper av elever som gynnas i och med hur de “moderna sporter” är uppbyggda. Jeanes m.fl. (2014) studie som är gjord i Australien tycker jag ändå är relevant att implementera på det svenska samhället. I studien där författarna kritiserar idrottens inställning och struktur påvisar de det rimliga eller orimliga i att tro att “Idrott är till för alla” och att det är lätt att börja idrotta. Att kasta in nyanlända unga människor i en idrott eller på en idrottslektion och samtidigt tro att det inte kommer uppstå situationer som kan vara svåra att lösa kan vara naivt. Detta är något som vi måste reflektera över för att ha en chans att inkludera alla utan att begränsa oss inom vissa mönster och ramar.

7.2. Metoddiskussion

Syfte med studien var att undersöka nyanlända ungdomars (16-19 år) uppfattningar om ämnet idrott och hälsa. Undersökningen genomfördes med kvalitativa fokusgruppsintervjuer. Respondenterna kunde genom denna metod utveckla sina svar och berätta om sina uppfattningar samtidigt som moderatoren kunde styra vilka frågor som behandlades.

Det var nio stycken elever som deltog i intervjun, och min känsla så här efteråt är att det hade varit bättre att dela upp dessa elever i två olika intervjugrupper så att alla elever hade fått större möjlighet att uttrycka sig. Det hade då dessutom varit möjligt att bearbeta frågorna till nästa intervju.

Det uppstod även svårigheter vid transkriberingen. Intervjuerna spelades in för att säkerställa att inga av elevernas svar skulle glömmas bort eller av misstag ändras, dock var grammatiken i deras tal inte korrekt. Detta gjorde det ibland väldigt svårt att tolka eller förstå, och till viss del behövde svaren ändras. Då vissa svar var allt för svårförstådda och det hade behövts en allt för stor ändring på svaren för att förstå dem så uteslöts dessa svar istället för att inte riskera att de misstolkades.

7.3. Slutsatser

En slutsats man kan dra av denna studie är att de nyanlända eleverna uppskattar idrott och hälsa och ser dess nytta. De kan även koppla fysisk aktivitet till hur man mår både fysiskt och psykiskt. Men vissa organisatoriska ramar gör att de upplever undervisningen som stressad och ofullständig. Stressen de själva upplever på grund av mängden skolarbete och betyg gör att det inte finns tid i vardagen för fysisk aktivitet och därmed missar mycket av integrationsmöjligheterna idrotten utgör. Om kunskaperna från denna studie går att generalisera på alla nyanlända elever i Sverige är svårt att säga. Kommuner och skolor kan skilja sig åt i hur undervisningen ser ut för dessa elever, därmed skulle det kanske bli ett annat resultat vid en liknande studie fast i en annan skola och i en annan kommun. Dock kan resultatet ge en inblick i hur nyanlända elever möjligen uppfattar idrottsundervisningen som är värt att ha i åtanke för en idrottslärare. Som idrottslärare kan kunskapen som tagits fram användas i sitt eget arbete. Kunskaper som till exempel kan öka förståelsen om varför nyanlända elever prioriterar teoretiska ämnen framför idrottsämnet eller i vilken utsträckning nyanlända elever kan se och uppleva positiva konsekvenser av sitt deltagande i undervisningen. Detta ökar förhoppningsvis våra kunskaper om nyanlända elever och om hur vi kan underlätta nyanlända elevers möte med ämnet idrott och hälsa.

7.4 Fortsatt forskning

I framtida forskning hade det varit intressant att utgå från ett genusperspektiv vid en undersökning med liknande förutsättningar och metoder. Finns det något som skiljer sig åt mellan nyanlända pojkars och flickors åsikter och uppfattningar om ämnet idrott och hälsa och hur påverkar detta deltagandet i undervisningen? Både pojkar och flickor kan begränsas av att delta i vissa delar av undervisningen exempelvis av sin familj i simundervisning (Skolverket, 2016). För att bemöta problemet måste man få insikt i hur eleverna tänker och tycker.

Referenser

Abdul-Rida, C & Nauck, B. (2014). *Migration and Child Well-Being*. Department of Sociology, Chemnitz University of Technology, Chemnitz, Germany.

Antonovsky, A. (2005). *Hälsans mysterium*. Stockholm: Natur och kultur

Bunar, N. (2016). Nyanlända och lärande - en tvärvetenskaplig studie om nyanlända elevers lärandevillkor i den svenska skolan. Barn-och ungdomsvetenskapliga institutionen.

Stockholms universitet. Hämtad 2016-11-9, från

<http://www.buv.su.se/forskning/forskningsprojekt/barn-och-ungdomsvetenskap/nyanl%C3%A4nda-och-l%C3%A4rande-1.90971>

Bunar, N. (red.) (2016). *Nyanlända och lärande – mottagande och inkludering*. Stockholm: Natur och kultur

Denscombe, M. (2009). *Forskningshandboken – för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. Lund: Studentlitteratur AB

Delin, M. (2016, 6 december). Elever och lärare: Så ska den positiva trenden fortsätta. Dagens Nyheter. Hämtad från: <http://www.dn.se/nyheter/sverige/elever-och-larare-sa-ska-positiva-trenden-fortsatta/>

Fundberg, J. Vi vs Dom: Idrottens förmåga och problem med integration. (2004). Stockholm universitet: Etnologiska institutionen. <http://idrottsforum.org/articles/fundberg/fundberg041026.html>

Halkier, B. (2010). *Fokus grupper* (uppl 1:1). Egypten: Liber AB

Hassmén, N. & Hassmén, P. (2008). *Idrottsvetenskapliga forskningsmetoder*. Stockholm: SISU Idrottsböcker

Hertting, K. & Karlefors, I. (2016). Entrance into Swedish Childrens´ sports – Newly-migrated children´ s perspective. <http://idrottsforum.org/wp-content/uploads/2016/01/hertting->

Huitfeldt, Å. (2015) *Passar jag in? Nyanlända ungdomars möte med idrottsundervisning*. Avhandlingsarbete. Örebro Studies in Sport Sciences 22. Örebro Universitet. <http://oru.diva-portal.org/smash/get/diva2:816018/FULLTEXT01.pdf>

Jeanses, R, O'connor, J & Alfey, L. (2014). *Sport and the resettlement of Young People From Refugee Backgrounds in Australia*. Journal of Sports and Social Issues. (2015). Vol. 39(6) 480-500.

Larsson, H. & Meckbach, J. (red.) (2014). *Idrottsdidaktiska utmaningar*. Stockholm: Liber AB

Säljö, R. (2014). *Den lärande människan - teoretiska traditioner*. Lundgren, U, Säljö, R. & Liberg, C. (red.). *Lärande, Skola, Bildning – Grundbok för lärare* (ss. 297-304, 3 uppl.). Stockholm: Natur och kultur

Lundvall, S. (2006). *"It's really about understanding human beings...": Exploring PE teachers' perception of working in multicultural schools*. Stockholm University. College of Physical Education and Sports (GIH).

Stier, J. & Sandström-Kjellin, M. (2013). *Interkulturellt samspel i skolan* (uppl 1:2). Lund: Studentlitteratur AB

Patel, R. & Davidson, Bo. (2011). *Forskningsmetodikens grunder: att planera, genomföra och rapportera en undersökning* (uppl 4). Studentlitteratur

Skolverket. (2016). *Utbildning för nyanlända elever – Skolverkets allmänna råd med kommentarer* (Elektronisk version). Stockholm: Skolverket

Skolverket. (2016). Flest nyanlända elever i hög-stadie- och gymnasieåldern.

Stockholm: Skolverket. Hämtad 2016-11-9, från <http://www.skolverket.se/statistik-och-utvardering/nyhetsarkiv/2016/nyheter-2016-1.244417/flest-nyanlanda-elever-i-hogstadie-och->

Skolverket. (2016). Framgångsfaktorer för en positiv utveckling för mottagandet av nyanlända elever. Stockholm: Skolverket. Hämtad 2016-11-9, från <http://www.skolverket.se/skolutveckling/larande/nyanlandas-larande/huvudman-rektor-nyanlanda-1.241043>.

Skolverket. (2016). Stora insatser behövs för nyanlända elever. Stockholm: Skolverket. Hämtad 2016-11-9, från <http://www.skolverket.se/om-skolverket/press/pressmeddelanden/2016/pressmeddelanden-2016-1.244816/stora-insatser-behovs-for-nyanlanda-elever-1.247524>

Skolverket. (2016). *PISA- är din skola utvald?* Stockholm: Skolverket. Hämtad 2016-11-13, från <http://www.skolverket.se/statistik-och-utvardering/internationella-studier/pisa>

Spracklen, K, Long, J & Hylton, K. (2014). *Leisure opportunities and new migrant communities: the contribution of sport*. Diversity, Equity and Inclusion Resarch Center of the Institute for Sport, Physical Activity and Leisure. Leeds Metropolitan University. United Kingdom.

Sveriges Riksdag (2010) Skollag – Svensk författningssamling 2010:800. Hämtad 2016-11-13, från http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800

Vygotskij, L (2001). *Tänkande och språk*. Göteborg: Daidalos

Bilaga 1.

Informationsbrev och förfrågan att delta i en fokusgruppsintervju.

Jag heter Maja Hessle och studerar på Karlstads universitet för att bli lärare i ämnet idrott och hälsa. För att avsluta studierna i ämnet ska vi göra en undersökning som senare kommer att presenteras i en uppsats.

Studiens syfte är att undersöka nyanlända ungdomars uppfattningar om ämnet idrott och hälsa i den svenska gymnasieskolan. Studien kommer fokusera på deras egna tankar, erfarenheter och åsikter.

Deltagandet i studien innebär att du kommer intervjuas i en grupp tillsammans med 6-10 stycken andra ungdomar. Vi kommer tillsammans diskutera olika frågor gällande ämnet idrott och hälsa som är tänkt att besvara undersökningens syfte. Intervjun beräknas ta cirka en timme. Det är frivilligt att delta i intervjun. Intervjun kommer att spelas in digitalt för att underlätta sammanställningen av intervjun. Informationen kommer enbart användas till min studie och behandlas konfidentiellt, vilket betyder att det kommer att avidentifieras så att ingen utomstående kan få reda på att du har deltagit i min studie. Du kan när som helst efter du eventuellt tackat ja till att delta i studien eller under själva intervjun avbryta din medverkan utan att det uppstår några konsekvenser.

Undertecknat säger ja till att vara med i studien om att undersöka nyanlända ungdomars uppfattningar om ämnet idrott och hälsa i den svenska gymnasieskolan.

Signatur:

Har du några frågor så ring eller mejla!

Maja Hessle

Mob: 0706 56 1118

Mail: majahessle93gmail.com

Bilaga 2.

Intervjuguide elev

Presentera dig och läs igenom informationsbrevet, försäkra dig om att alla förstår det och vad som ska hända. Låt övriga deltagarna presentera sig med namn, ålder, hur länge man bott i Sverige och vart man ursprungligen kommer ifrån.

Öppningsfrågor:

- Vilka erfarenheter har ni av idrott? T.ex tidigare idrottsundervisning, föreningsaktivitet eller spontan.

Introduktion:

- Vad skulle ni säga om ni pratar med någon som anser att idrottsundervisningen är något onödigt i ett skolsammanhang? T.ex håller ni med, eller inte.

Tema 1:

- Hade er tidigare skola motsvarande undervisning i idrott och hälsa?
- Vad upplever ni är positivt med ämnet idrott och hälsa?
- Vad upplever ni är negativt med ämnet idrott och hälsa?
- Hur upplever ni det är att förstå syftet med olika aktiviteter? Med syfte menar man varför man utför, i detta fallet, en viss aktivitet, vad som är motivet för aktiviteten, varför man behöver utföra aktiviteten eller vad som är nyttan med en viss aktivitet.
- Om du har haft någon form av idrottsundervisning i ditt ursprungsland är det i så fall något du saknar och önskar genomfördes på idrott och hälsa – lektionerna nu?

Tema 2:

- Det centrala innehållet i kursplanen för idrott och hälsa 1 går att dela in i olika områden, upplevelser ni att något område är svårare att arbeta med (rörelse till musik samt dans, metoder och redskap för friluftsliv, åtgärder vid skador och nödsituationer, spänningsreglering, ergonomi)?
- Tycker ni något av dessa områden som jag nämnt är onödigt?

- Vilket område som nämnts tycker ni är roligast?
- Vet ni ifall skolan kan tillhandahålla er utrustning om ni skulle sakna något som hindrar er från att dela i idrottsundervisningen?

(Alternativ fråga: Hur skulle ni göra om ni saknade utrustning för att delta i en aktivitet på idrottslektionen, t.ex orientering?

Tema 3:

- Utifrån era erfarenheter och uppfattningar, vad är fysisk hälsa?
- Har bilden av fysisk hälsa ändrats sedan ni deltagit i idrott – och hälsa undervisningen?
- Hur har ert deltagande på lektionerna i idrott och hälsa påverkat er i vardagen? T.ex mat, sömn, rörelsevanor
- Är ni intresserade att testa någon fysisk aktivitet utanför skoltid? Vad? Varför?

Avslutning:

- Har ni några förslag på vad som skulle kunna förändras till det bättre i ämnet?